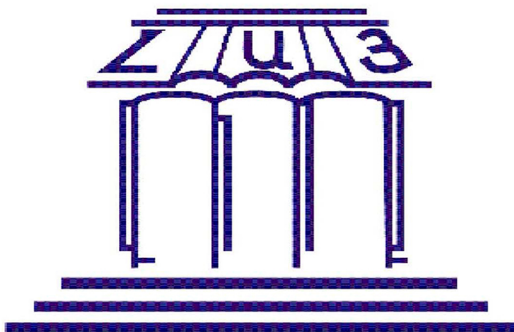




Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԻՆԸ 10 ԿՈՊ.

1912013

631.52

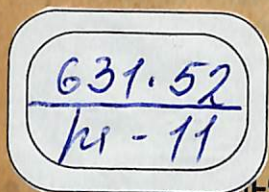
121-11

1932 ԹՎԻ

Բ Ե Ր Ք Ա Յ Ա Վ Ա Ք Ի

ՅԵՎ

ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԲԱԺԽՄԱՆ ՄԱՍԻՆ



ԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԻՖԼԻՍ—1932

1932 թ. ԲԵՐԲԱՀԱՎԱԳԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Խորհրդային Միության Ժողկոմխորհի յեվ Համկոմկուսի
Կենսկոմի հուլիսի 5-ի վարժուումը

Կոլխոզների և սովխոզների գյուղական տնտեսություն մեջ ձեռք բերած լիակատար հաղթանակը սովխոզներ, կոլխոզներ, վորոնք ընթացիկ տարվա ցանքի կամպանիայի հանրագումարում ընդգրկել են գարնանացանի ցանքային տարածության չորս հինգերորդականը, վկայում են այն մասին, վոր Խորհրդային Միությունը վերջնականապես ամրապնդվել են նոր սոցիալիի վրա: Դրանով հենց Խորհրդային Միության դեպի կապիտալիզմը վերադարձի բուրժուական թեորիան վերջնականապես ջախջախված և ցած ու ցրվի և արված:

Կոլխոզների կուտակված փորձը, կոլխոզների աճը, մեքենա-տրակտորների կայանների կողմից կոլխոզների գարնանացանի կեսից ավելի ընդգրկելը, սովխոզների ամրապնդումը, կոլխոզային առևտրի ծավալումը հնարավորություն են ստեղծում նշանակալից չափով բարելավելու ներկա տարում բերքի գործը, վորը հանդիսանում է գյուղատնտեսական աշխատանքների ամենադժվար և ամենապատասխանատու մասը:

Ժողկոմխորհը և կուսակցության Կենտկոմն առաջարկում են Խորհրդային և կուսակցության կազմակերպություններին ելավելի մեծ չափով, քան այդ յեղել է ցանքի կամպանիայի ժամանակ, կենտրոնաց-

նելու իրենց ուժերը բերքահավաքի աշխատանքների անցկացման վրա, վորը բնորոշելու յե ամբողջ գյուղատնտեսական տարվա արդյունքները. և այդ կապակցությամբ՝ ավելի ուժեղացնում է ուշադրությունը գյուղատնտեսություն խնդիրների նկատմամբ:

Ներկա բերքահավաքի կամպանիայում անհրաժեշտ է կենտրոնացնել ուժերը անցյալ բերքահավաքի կամ կամպանիաների արմատական թերությունների վերացման վրա, հատկապես հացահատիկի, ճակնդեղի, և այլ տեխնիկական մշակույթների մեծ կորուստների, բերքահավաքի ձգձգման, տրակտորային և ձիու պարկի վատ կազմակերպման, աշխատանքի անբավարար կազմակերպություն, այսպես ասած, բերքահավաքի կոնվեյերային մեթոդի գործադրման և ամբողջ հացը խուրձելուց հրաժարվելու վրա:

Ժողկոմխորհը և Կենտկոմը հատուկ ուշադրություն են դարձնում բերքահավաքին, հացահատիկային, շաքարի, ճակնդեղի, բամբակի, արևածաղկի, ծխախոտի, կարտոֆիլի, կանեփի և քունջութի բերքահավաքի հետ զուգընթաց, և պահանջում է թույլ չտալ, վոր կրկնվեն շաքարի, ճակնդեղը փորելու և դուրս տանելու մեջ անցյալ տարի թույլ տված սխալները:

Կարևորագույն խնդիրները, վորոնց լուծման վրա կենտրոնացվելու յե Խորհրդային և կուսակցական կազմակերպությունների ուշադրությունը, Ժողկոմխորհը և Կենտկոմը համարում են հետևյալը.

1. Բերքահավաքի ամբողջ աշխատանքի կենտրոնում պիտի դրված լինի պայքարը կորուստների դեմ: Կորուստների դեմ պայքարի մեջ վճռական միջոցներ են հանդիսանում բերքահավաքն անցկացնել ըստ հրահարավորության ամենակարճ ժամկետում ամեն կերպ ոգտագործելով վոչ միայն բարդ, այլև ամենահասարակ մեքենաներն ու գործիքները, անմիջապես և ուարտադիր կերպով ամենուրեք ամբողջ հնձված հացից

դեզեր կազմելով և արագ կերպով կախելով: Միաժամանակ անհրաժեշտ և պատշաճ միջոցներ ձեռք առնել — պահպանելու բերքը հափշտակումներից, անցկացնելու մանրազննին կախում, սահմանելու բերքի խստիվ հաշվառ, կազմակերպելու հասկերի հավաքում, գործադրելու հատիկավորսացող գործիքներ և այլն:

2. Աշխատանքի կազմակերպումը կոլխոզներում ել ավելի մեծ չափերով պիտի ապահովի յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի և բրիգադի շահագրգռվածութունը իր աշխատանքի հետևանքի համար: Դրան համապատասխան պիտի ապահովել ամենուրեք բոլոր կոլխոզային բրիգադներում և խմբերում սղելլչինայի մեթոդների անցկացումը, վորպեսզի բրիգադի աշխատանքի վորակի համաձայն, — կորուստների չափը, հավաքի, կախելու և հացի ու տեխնիկական բույսերի արտահանումը, — աշխատողների կամ քանակապես ձեռք բերած աշխատողների արժեքի գնահատումը բրիգադի և բրիգադիների համար կոլխոզի վարչության կողմից բարձրացնվի կամ իջեցնվի 10-ից մինչև 20 տոկոսի սահմաններում:

3. Յեկամուսներին նատուրալ (մթերքներով) կամ դրամական մասի բաց թողնումը կոլխոզներում պիտի կատարվի յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի ձեռք բերած աշխատողների քանակի ճշտիվ համապատասխանատվությամբ: Կերը բաշխելիս պիտի հաշվի առնվի կոլխոզնիկի անասունների քանակը, վորպեսզի այն կոլխոզնիկները, վորոնք անասունների կեր չեն ստանում, կամ քիչ են կեր ստանում, դռա փոխարեն ստանային նատուրալ արտադրանքի ուրիշ տեսակներ, չեղնելով տվյալ կոլխոզում աշխատողի համար սահմանված նատուրալ արտադրանք տալու չափերի սահմաններից: Այդ կապակցությամբ անհրաժեշտ և նշել, յերբ անցյալ տարի սահմանափակել են յեկամուսի նատուրալ մասի բաժին տալու չափերը այն կոլխոզ-

նիկներին, վորոնք աշխատել են դյուղատնտեսության արտադրության մեջ և վորոշած քանակից ավելի շատ աշխատանք ունեն, վորպեսզի ալոպիտով յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի համար կարելի լինի ապահովել յեկամուսի նատուրալ և դրամական մասից ավելի մեծ չափեր:

4. Անհրաժեշտ և հենց կախելու բնթացքում կոլխոզնիկներին տալ ավանսներ ի հաշիվ յեկամուսների նատուրալ մասի, փաստորեն կախած հացի 10-18 տոկոսով, վորպեսզի ավանսների բաշխումը, ինչպես և ամբողջ յեկամուսների բաշխումը կատարվի բացառապես աշխոքերով: Հացահատիկային մշակույթների պետական մթերութների սահմանված պլանի համաձայն, հացահատիկային արտադրանքի հանձնումն ավարտելուց և սերմֆոնդերի առանձնացումից հետո, առանց վորեն հապաղումի կոլխոզի վարչությունը կոլխոզնիկներին տալու յե պարենմթերային և կերի հացահատիկի մնացած մասը: Դրան զուգընթաց, մի շարք կոլխոզների և ռայոնների փորձի համաձայն (Հյուսիսային Կովկասում և այլ ռայոններում) թույլ և տրվում այն կոլխոզներում, ուր դա կհամարվի անհրաժեշտ կոլխոզի կողմից, տալ ավանսներ 15-20 տոկոսի չափով ի հաշիվ կոլխոզների մեջ բաշխվելիք յեկամուսների նատուրալ մասի:

5. Անհրաժեշտ և վերացնել անցյալ տարի մի շարք ռայոններում տեղ գտած յեկամուսների դրամական մասը տալու ձգձգումները մինչև յեկամուսների վերջնական բաշխումը և գործնականում մոտենել այն դրությունը, վորպեսզի կոլխոզների կողմից հանձնած (ծախած) արտադրանքի համար ստացած դրամների հիմնական մասը տրվի կոլխոզնիկներին ավանսի կարգով՝ ըստ իրենց աշխատած աշխոքերի քանակի:

6. Ժողկոմխոզն ու Կենտկոմն անթույլատրելի յեն համարում կոլխոզներում աշխոքերի նատուրալ

վճարողներին համարժեք փողով հավասարեցման մոտեցում ցուցադրելու անցյալ տարվա պրակտիկայում տեղի ունեցած փաստերի կրկնությունը, վորի հետևանքում անհաշիվ կոլխոզնիկների աշխատանքի վորակի ու արդյունքների, տարբեր կոլխոզներ կոլխոզնիկներին վճարում ելին աշխորի համար միանման քանակություն հաց: Բերքահավաքն անցկացնելիս և հացամթերումը կիրառելիս, յեկամուտները բաշխելիս կոլխոզում պետք է ապահովել աշխատի դրուծյուն, վորպեսզի լավ ցանոդ, բերքը խնամքով հավաքող և նրանց համար սահմանված պետական մթերուտների պլանը աշոդ իրացնող կոլխոզներն իրենց տրամադրություն տակ ունենան իրենց սեփական կարիքներին համապատասխան շատ ավելի հաց:

7. Սովխոզները և կոլխոզները ներկա բերքահավաքի կամպանիայի ընթացքում տեխնիկական ավելի լինելու նպատակով անհապաղ բաց թողնել սովխոզների և կոլխոզների համար տրակտորներ—16.190 հատ, ավտոմոբիլներ—6.700 հատ և բերքահավաքի մեքենաներ—170 միլ. ուռբուռ, ալդ թվում 8500 կոմբայն, տրակտորների պահեստի մասեր—40 միլ. ու, տրակտորների և մեքենաների նորոգման համար տեսակավոր մետաղ—12.000 տ., և յերկաթեղեն—12.000 տոնն:

Բոլոր տեղական խորհր. և կուսամարմինները առանձին ուշադրություն պետք է դարձնեն տրակտորների պարկի, մեքենաների և սայլերի նորոգությունը և բերքահավաքի համար ձիեր նախապատրաստելուն: Պետք է գործով ապահովվի ամբողջ տրակտորային պարկի, բերքահավաքն մեքենաների աշխատանքի իսկական բարելավումը և նրանց փչացումների վերացումը:

Նկատի ունենալով պահեստի մասերի սուր պակասությունը և, վոր անհնարին է բոլոր անհրաժեշտ պահեստի մասերը մատակարարել կենտրոնացած կար-

գով, պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկվեն բոլոր տեղական միջոցները տրակտորների պահեստի մասերը պատրաստելու համար:

8. Չմիջամտելով սովխոզներին և կոլխոզներին կից ՄՏ կայանների ընթացիկ գործնական աշխատանքին, տեղական խորհրդային և կուսամարմինները պետք է միաժամանակ ապահովեն աուորյա իրական աջակցություն սովխոզների և ՄՏ կայանների դիրեկտորներին և հսկեն նրանց աշխատանքի վրա, նկատի առնելով, վոր բերքահավաքի ընթացքի և աշխատի գույնատեսական աշխատանքների իբրև հիմնական տրեկտորիան-քաղաքական կամպանիայի աշոդ անցկացման համար պատասխանատու յեն, սովխոզների և ՄՏ կայանների դիրեկտորների հետ միասին, նաև տեղական խորհրդային և կուսամարմինները:

9. խորհրդային Միության Ժողկոմխորհը և Կենտկոմը ավտոտրակտորային և ավտոմոբիլային գործարանների, գյուղատնտեսական մեքենաների շինարարություն գործարանների և տրակտորների պահեստի մասեր արտադրող գործարանների դիրեկտորների առանձին ուշադրություն են դարձնում աշխատանքի վրա, վոր բերքահավաքի կամպանիայի աշոդությունը բավականաչափ կախված է նրանց աշխատանքից, և առաջարկում են նրանց լիովին և ժամանակին ապահովել կառավարություն հաստատած արտադրական ծրագրերի կատարումը:

10. Բերքահավաքի աշոդ կատարումը կախված է բերքահավաքի աշխատանքները նախապատրաստելուց և կազմակերպելու աստիճանից: Ժողկոմխորհն և Կենտկոմն առաջարկում են խորհրդային Միության Հոդ-Ժողկոմատին, հենվելով կոլխոզների կուտակված փորձի և ՄՏ կայանների և սովխոզների աճած դերի վրա, սահմանել ոպերատիվ դեկավարություն բերքահավաքի կամպանիան անցկացնելու նկատմամբ ըստ առանձին

ռայոնների և առանձին մշակութային, ինչպես յեղավ
ցանքսային կամպանիայի ժամանակ, մասնավորապես
հրապարակելով տեղեկություններ ըստ առանձին
ռայոնների և առանձին մշակութային՝ բերքահավաքի,
արտադրանքը տեղերից ուղարկելու, նաև աշնանացան-
քի և սառնավարի ընթացքի մասին:

Խորհրդային Միության ժողովոմ-

խորհի նախագահ՝ ՄՈԼՈՏՈՎ (ՍԿՐՅԱԲԻՆ)

Համկոմկ. Կենտկոմի քարտուղար՝ Ի. ՍՏԱՆԻՆ

ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԿՈԼԽՈՋՆԵՐՈՒՄ 1932 ԹՎԻՆ ԲԱՇԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Խորհ. Միության Հոգեօղկումասի կոլեգիայի յեվ Խորհ.
Միության ու Ռուսաստանի կոլխոզկենտրոնի 1932 թվի
հուլիսի 11-ի վորոտումը

1. Կոլխոզի յեկամուտների նաւորալ և դրամա-
կան մասի վճարումը պիտի կատարվի յուրաքանչյուր
կոլխոզնիկի վաստակած աշխորերի քանակի հետ ճիշտ
համապատասխան:

2. Կոլխոզի դրամական յեկամուտներից կոլխոզ-
նիկների մեջ բաշխվելու յե յեկամտի այն գումարը,
վորը կմնա կոլխոզի դրամական պարտքերը, գյուղ-
միասհարկը, ապահովագրումները ծածկելուց և անբա-
ժան ֆոնդի հատկացումները կատարելուց հետո:

3. Կոլխոզներում անբաժան ֆոնդեր ստեղծվում
են կոլխոզի ընդհանուր յեկամտի 10-15 տոկոսի չա-
փով, հանելով այդ յեկամուտներից կոլխոզի պարտքը,
վորը պիտի վճարվի 1932 թ., գյուղմիասհարկի վճար-
ման գումարները, ապահովագրական, հացահատիկա-
յին և ֆուրաժային ֆոնդերի վճարումները կապիտալ
ներդրումների համար (շինարարություն, անասուննե-
րի, ինվենտարի և այլ գնումներ) կոլխոզների կողմից
կատարված դրամական ծախսումները 1932 թ. հաշվ-
վում են անբաժանելի ֆոնդերի հաշվին 10-15 տոկոս:

4. Թույլ չտալ, վորպեսզի յեկամտի դրամական
մասի բաշխումը կոլխոզնիկների միջև ձգձգվի մինչև
յեկամտի վերջնական բաշխումը սահմանելով այնպիսի

կարգ, վորպեսզի կոլխոզի ստանալիք դրամները հիմ-
նական մասն իր հանձնած (ծախած) արտադրանքի
համար տրվի կոլխոզնիկներին ավանսի կարգով իրենց
աշխատած աշխորների քանակի համեմատ:

5. Պետական մթերուկների պլանով սահմանված
վաղահաս հացահատիկային մշակույթների հանձնելն
ավարտելուց և սերմացու ու ֆուերաժային ֆոնդերն
առանձնացնելուց հետո, քնացած պարենային և կերա-
յին հացահատիկի կոլխոզին հասանելիք մասը կոլխո-
զի վարչութիւնը բաշխում է կոլխոզնիկների միջև
առանց վորէն հապաղման: Ըստ վորում, դաշտային
աշխատանքներին կոլխոզնիկների արտելային սնման
համար պարենային ֆոնդ ստեղծելու և նրա ստեղծման
համար չափն ու կարգը սահմանելու խնդիրը վճռում
է կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովը:

6. Կալսելու ժամանակ կոլխոզնիկներին ավանսով
տալ ի հաշիվ յեկամտի նատուրալ մասի փաստորեն
կալսած հացից 10-ից 15 տոկոսի չափով: Այն կոլխոզ-
ներում, ուր կոլխոզների կողմից անհրաժեշտ կճանաչ-
վի այդ, ի հաշիվ կոլխոզնիկների յեկամտի նատուրալ
մասի, նատուրալ ավանս տալ կոլխոզնիկների մեջ
բաշխման յենթակա արտադրանքի 15-ից 20 տոկոսը:

7. Այն ամենալավ կոլխոզնիկները, վորոնք աշ-
խատել են ամենամեծ քանակի աշխորներ, ստանալու
յեն յեկամտի, ինչպես նատուրալ, նույնպես և դրա-
մական մասի ամենամեծ չափը: Մրա կապակցութայամբ
վերացնել՝ անցյալ տարի գործադրվող՝ գյուղատնտե-
սական արտադրութայան մեջ աշխատող կոլխոզնիկնե-
րին յեկամտի նատուրալ մասի վճարման չափի սահ-
մանափակումը:

8. Ֆուերաժը բաշխելու ժամանակ հաշիվ առնել
կոլխոզնիկների ունեցած անասունների քանակն այն-
պես, վորպեսզի ֆուերաժ չստացող կամ պակաս ֆուե-
րաժ ստացող կոլխոզնիկները դրա փոխարեն ստանան

նատուրալ արտադրանքի այլ տեսակը, չենելով սա-
կայն տվյալ կոլխոզում յուրաքանչյուր աշխորի հա-
մար սահմանված նատուրալ վճարումների սահմաննե-
րից (Համկոմկուսի Կենտկոմի վորոշումը):

9. Կոլխոզնիկների ադմինիստրատիվ վարչական
կազմը, անկախ նրա աշխատած աշխորների քանակից,
չպիտի ստանա ավելի նատուրալ արտադրանքի այն
քանակից, վորն ստանում է միջին հաշիվով տվյալ կոլ-
խոզի մշտական բրիգադի այն կոլխոզնիկը, վորն ամ-
բողջ տարվա ընթացքում իրեն հանձնարարված բոլոր
աշխատանքները կատարել է բարեխիղճ կերպով:

10. Կոլխոզնիկների մեջ ինչպես նատուրալ,
նույնպես և դրամական մասի վերջնական բաշխումը
պիտի ավարտվի վոչ ուշ, քան 1933 թ. փետրվարի 1-ը:
Կոլխոզնիկի ամբողջ հաշվետարութիւնը, աշխորների
հաշվառքը, ինչպես և յեկամտաների բաշխումը կա-
տարվում է որացուցցային տարում — հունվարի 1-ից
մինչև հունվարի 1-ը:

11. Աշխատանքի հաշվառքը պարտավորեցնել
կոլխոզների վարչութիւններին և բրիգադիւրներին,
բերքահավաքի կամպանիայի ընթացքում տշալըջորեն
կատարել կոլխոզնիկների աշխատանքի հաշվառքը և
նրանց աշխատանքների գրանցումը աշխգրքույկներում:

12. Խորհրդային Միութայան Հոգժողկոմատն ու
Կոլխոզկենտրոնը պարտադրում են կոլխոզների վար-
չութիւններին հուլիսի ընթացքում ստուգել հաշվառ-
քը և կոլխոզնիկների աշխորների ցուցակագրումը նը-
րանց աշխգրքույկներում մինչև ստուգման որը:

13. Բրիգադների կողմից բերքահավաքի բոլոր
աշխատանքներն ավարտելուց հետո, կոլխոզների վար-
չութիւնները պիտի գնահատեն յուրաքանչյուր բրի-
գադի աշխատանքի, ինչպես գարնանացանի և շարքա-
մեջ մշակման, նույնպես և բերքահավաքի վորակն ու
բրիգադների կատարած աշխատանքի համեմատ (նվա-

ճուճներ բերքի բարձրացման, լավ հնձելու, կալսելու, բերքահավաքի, հացն արտահանելու ժամկետների, հացահատիկը ֆլատվելուց պահպանելու բնագավառում), բարձրացնել կամ իջեցնել բրինձագիլի և բրինձագիլի աշխորի արժեքի գնահատականը կամ աշխորների քանակը 10-ից 20 տոկոսի սահմաններում:

Խորհրդային Միության Հողօրդկումատը և Կոլխոզիկներունը պարտադրում են բոլոր հողային և կոլխոզային որգաններին, Միության Ժողկոմխորհի և Համկոմկուսի Կենտկոմի հուլիսի 5-ի վորոշման հիման վրա, կոլխոզնիկների բոլոր մասսաների մեջ անցկացնել լայն բացատրական աշխատանք, ձգտելով, վորպեսզի այդ բոլոր վորոշումներն ամենակարճ ժամկետում քննարկվեն կոլխոզնիկների լայն ժողովներում:

Այդ նպատակով բերքահավաքն անցկացնելու, հացամթերումների պլանը կատարելու և յեկամուտները բաշխելու ժամանակ կոլխոզներին ոգնություն հասցնելու համար, հողային և կոլխոզային որգանները պարտավոր են գործուղել ռայոններն ու կոլխոզները հրահանգչական, հաշվետարական և ագրոնոմիական անձնակազմ:

Խորհրդային Միության Հողօրդկումատի
տեղակալ՝ Ա. ՄԱՐԿԵՎԻՉ

Խորհրդային Միության և Ռուսաստանի

Հողկ. վարչ. նախագահ՝ Ն. ՏԱՏԱՅԵՎ

ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0295776



1-ին տպարան, Գլխավորական փող. 91: